

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dat 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 circori v. a. sau 15 bani rom.

Sârbii și Ungurii.

E vorba de Sârbii din regatul Obrenovicilor, de nefericiții făcuți de ris pe deoparte de fostul lor rege, ear' pe de altă parte de tronurile ce s'au succedat de când e pe tron tânărul Alexandru I.

De sigur, toți oamenii cu bun simț s'au indignat când au cetit, că o trupă de actori din Belgrad se duce la Budapesta să joace în favorul „Otthon“-ului, răsadnița ziariștilor maghiari, a acestor înguști la minte și seci în inimă, care prin activitatea lor detestabilă au învrăjbit popoarele din statul nostru. Și aceasta pe când tribunalele maghiare osândesc cu o asprime neobișnuită ziarul „Zastava“, când un luptător sârb este aruncat pe un an și jumătate în temnița ordinară, când zărele ungurești îndeamnă pe jurăni și condamnă numai, căci dacă nu s'ajung temnițele, vor mai face, căci pentru naționalitățile ne maghiare în Ungaria nu trebuie să existe nici măcar mila!...

Nu a fost greu să ne închipuim, că motorul principal la acțiunea „artiștilor sârbi“ a fost însuși guvernul din Belgrad, care, așa se vede, după primirea ce i-s'a făcut lui Alexandru I. în Budapesta, a ținut să întorcă Ungurilor bucuria... De aceea a îndemnat pe actorii teatrului de curte să meargă și să se arate „în marele centru al artei“, în Budapesta.

Am zăbit, cetind elogiile ce presa maghiară a adus „artiștilor sârbi și „cuminții“ lor. Lăuda nu „arta“ lor numai, dar' mai presus de toate „cuminția“, „patriotismul“ lor: venind în marele centru al artei, în „fő és székváros“, — scriau toate foile ungurești, — „artiștii sârbi“ au dovedit nu că se ridică numai pentru considerațiile comune, care nu servesc arta, dar' că țin cu tot sufletul lor la amiciția Ungurilor, care este una din principalele garanții ale existenței tinărului și mult încercatului regat sârb...

Că tinărul regat e mult încercat, nu tăgăduim. Trebuie să recunoaștem însă, că amiciția ungurească este și ea un fel de încercare, care nu puțin are să-i coste pe Sârbi.

Asupra întregii acestei afaceri ne vom scrie foarte mult din următoarele lucruri ale lui „Pesti Napló“ (numărul dela 25 Decembrie).

Într'un lung articol, în care contele Kálnoky este arătat ca dușman al Ungurilor, pentru-că umblă să strice prietenia dintre Sârbi și Unguri, numitul organ scrie:

„Senatul român debate răspunsul la mesajul de tron al regelui Carol. Pe un conducător vestit al Ligei vestite l-a luat gura pe dinainte și în decursul discuțiilor a dat pe față, pentru noi și lumea întreagă, că pe timpul conflictului vamal privitor la sare, ce s'a ivit între România și Serbia, ministrul de externe comun al monarhiei austro-ungare, a fost advoacatul neașteptat al intereselor române. Se înțelege, senatorul român a vorbit cu multă grațitudine de această intervenție necerută a contelui Kálnoky, noi însă avem o miie și una de cauze, ca să privim într'aceste declarații de amor mai presus de toate demascări politice. Pentru-că conflictul pentru sare n'a fost numai o simplă încercătură internațională a Sârbiei cu România, ci în același timp și o chestie economică importantă a Ungariei, care avea interesele de cea mai mare ordine...“

„În conflictul acela în fața guvernului român a stat cabinetul Svetomir Nicolaievici, și aici se află desvelarea pentru ce ministrul de externe comun al monarhiei austro-ungare n'a luat în apărare interesele Sârbilor, ci toată înfruntarea s'a ținut în serviciul intereselor române...“

„Losinca și principiul fundamental al cabinetului Svetomir Nicolaievici a fost că: trebuie câștigată pentru Serbia amiciția sincera a Maghiarilor, care timp de secol și i-a fost temelul existenței sale naționale. Este deci evident, că contele Kálnoky nu l'a dat nici o mână de ajutor acestui cabinet cinstit, în nici o afacere a sa...“

„Guvernul maghiar a primit cu mare însuflețire oferta prim-ministrului sârb și s'a angajat că-i va transporta sarea și numai pentru preț, cât l'a costat pe el însuși.“

„Guvernul Wekerle la această negociere a scotit și foloasele mari politice, de care era să profite Ungaria din legătura aceasta cu Serbia. Și ca o anticipație prețioasă a considerat ordinul ministrului Nicolaievici, prin care i-a oprit pe studenții sârbi să participe la adunarea de protestare din Carloveș, contra reformelor politice-bisericești. Acest ordin a fost mai mult decât o simplă complesanță internațională...“

Credem și noi, că acel ordin a fost „mai mult decât o simplă complesanță internațională“, a fost o aservire a intereselor naționale sârbe. Și acestea de dragul unor prieteni ca Ungurii, care

în toate afacerile vânează „interesele politice“, care laudă numai atunci aduc, iubire numai așa arată naționalităților și popoarelor vecine, dacă ele își trădează interesele naționale.

Înțelege-voi oare Sârbi, după lauda ce li-o aduce „Pesti Napló“, că nu prin asemenea amiciție maghiară pot să-și ridice neamul.

Italienii pentru noi. „Timpul“ dela 14 Decembrie v. aduce următoarea telegramă:

Roma, 25 Decembrie n. Două sute șepteci de deputați, care aparțin diferitelor partide ale camerei, au adresat președintelui prin mijlocirea biroului o moțiune, după care camera inspirându-se de principiile de drept public, care au dat naștere la existența Italiei, exprimă călduroase simpatii către popoarele române, care luptă în mod așa de nobil pentru apărarea independenței lor și a comunei lor naționalități latine.

Din programul partidului catolic. Ziarul contelui Zichy Nándor, „Fejérmegyei Napló“, devenind acum organul autorizat și oficiul al partidului catolic, dela Anul-Nou începând promite a-și mări forma și conținutul. Cu aceste privilegii își publică și programul, care este în același timp și programul partidului catolic. Din el extragem următoarele:

„Programul partidului catolic este continuarea luptei îndreptate către reformele politice-bisericești. Cerem deci revisuirea proiectelor religioase sancționate, pretindem apărarea intereselor și principiilor bisericilor creștine. Din punct de vedere politic, stăm firm pe baza sancțiunii pragmatice. Ne angajăm pentru apărarea legilor pactului dela 1867, susținem nealterată baza actuală de drept public și credința dinastică.“

„În cele-ce privește reformele interne, cerem revisuirea cât mai grabnică a legilor administrative. Reforma administrativă dorim să se extindă în rîndul prim asupra sistemului electoral, a cărui conditio sine qua non este reprezentanța reală și controlă constituțională. Pentru aceea îi vom sprîgî pe toți aceia, care tind la o împărțire mai justă și mai dreaptă a cercurilor electorale și la extinderea mai largă a drepturilor electorale.“

Relativ la chestia naționalităților, partidul catolic are următoarele vederi:

căreia mulțumindu-i pentru dragostea ce ni-a arătat i-am zis un rămas bun până la revedere.

Din Seghedin ni-am îndreptat călătoria spre Vaț, avînd fericirea de a ne însoți până acolo și fiica dlui Rațiu, Felicia, cu care am petrecut foarte bine.

După sosirea noastră la Vaț ne-am îndreptat spre temnița de stat, unde erau închiși ceilalți mult iubii și stimați martiri ai noștri. Am mers la directorul temniței spre a ne lua bilete de intrare. Directorul, de o fisionomie respingătoare, după-ce i-am spus cine sîntem și ce voim, ni-a răspuns că și mie și soțului meu ne dă bilete de intrare, dar' aflînd că Felicia este fiica domnului Dr. Rațiu, dînsa n'are voie a vedea pe întemnițați. Își poate ori-cine închipui năcazul nostru pentru acest refus, ear' biata Felicia cu toată tactica și înțelepciunea ei rămase înmărmurită.

Luatu-l'a pe posomoritul director cu bine și cu rău, provocându-l să-și motiveze hotărîrea sa. „Nu d-tale“, răspuse el, „am să motivez dispoziția mea, ci superiorilor mei când mi-or cere.“

Rugatu-l'am și noi în feluri și chipuri, dar' toate înzadar. A rămas statornic în hotărîrea sa, om fără inimă, fără cunoștință de datoria bunei cuviințe față de o damă. Să-l păzească Dumnezeu să nu-l ajungă ce i-am dorit eu, că-mi vei de el. Când a scris biletul de intrare pentru noi, adică pentru mine și bărbatul meu, ne-a întrebat când voim să

„Dorim ca față cu naționalitățile, față cu concetățenii noștri de altă limbă, să se exercieze toate drepturile și considerațiile convenite. Cîsting drepturile lor și dorim să li-se iee în deplină considerație toate pretensiunile lor juste. Condannăm categoric ori-ce procedură volnică, ilegală și violentă, ce se introduce din ori-ce parte contra lor. Pentru-că cine va ține cu scumpătate la limba sa maternă, propaga cultura și literatura sa proprie, nu este cu nimic mai puțin patriot decât Maghiarul!“

Chestiunea națională în parlamentul român.

București, 11/23 Decembrie 1894.

În ședința de ieri a senatului dl D. A. Sturdza și-a continuat și terminat discursul asupra proiectului de răspuns la mesajul. Ilustrul șef al partidului național liberal a vorbit ședința întreagă, care a fost prelungită cu o oră, ca să poată termina. Discursul său, plin de idei și sentimente patriotice, a produs adîncă impresie asupra ascultătorilor, dar' nu mai puțin iritație pe banca ministerială și în rîndurile adicților guvernului. Dl Sturdza a atins toate chestiile vitale ale României și toate terenurile vieții publice, făcînd o aspră dar' motivată și documentată critică a atitudinii și faptelor guvernului conservator.

Una dintre chestiile cărora dl Sturdza li-a dat cea mai mare importanță, a fost chestia națională. În această chestie dl Sturdza și-a arătat convingerile și sentimentele cu atîta claritate, cu atîta căldură și cu atîta putere convingătoare, încât îndoială nu poate încăpea că discursul d-sale și în deplină măsură a fost auzit și înțeleasă de toți românii. Dar' și până atunci, trimit pentru informația cetitorilor următorul resumat. Observînsă, că resumatul meu nu poate fi decât o oglindă foarte imperfectă a ideilor eximice de dl Sturdza, căci trebuie să-l fi auzit cineva sau măcar să-l citească întreg discursul, pentru-că se-î simtă înțeleasă efectul și marea importanță în luptele noastre naționale. Dar' eată resumatul meu:

Dl Sturdza a început, trecînd la chestia națională, prin a constata că pentru actualul guvern român chestia națională nici nu există în adevăratul ei înțeles. Cel mult o înțelege

așa, ca să manifestăm bună-ora niște simpatii plutonice pentru frații subjugăți, cum au făcut-o Englezii nu demult față cu Armenii imperiului turcesc. În același timp guvernul cochetează și cu Ungurii, pentru-că nici cu ei să nu se strice. Un membru de frunte al partidului conservator a citat, la camera, pe Gambetta, zicînd că la chestia națională trebuie mereu să ne gândim, dar' nici-odată să nu vorbim de ea. Vorbă caracteristică de duplicitate aceasta, care foarte bine ilustrează atitudinea conservatorilor.

Dovadă că guvernul nu înțelege chestia națională este, că ministrul Lahovary a numit-o iritantă. Îi irită pe boeri că opinia publică din țeară s'a mișcat la vederea suferințelor fraților subjugăți. Încolo vorbesc despre cele din Ardeal, ca și când ar vorbi despre Hotentoși sau alte popoare îndepărtate. Ministrul se miră cum chestia Transilvaniei, așa numesc ei chestia națională, s'a ridicat la nivelul ei actual. Pentru-că nu înțeleg de ce e vorba. Ear' vorba nu e, ca să luăm Transilvania, ci ca neamul românesc să nu fie desființat. Că guvernul și conservatorii au idei greșite și politice greșite despre chestia națională, dovedește împregiurarea, că toți românii îi reproabă, pe când Ungurii și presa lor îi apoață.

Cu toată mirarea guvernului și națională există și a devenit tot mai acută. Guvernul însă zice că noi o întrebăm ca obiect de agitație și ca armă de partid. Tot un agitator a zis însă, că prin agitația chestiei naționale ne depărtăm de putere! Cum dar' poate fi chestia națională armă de partid, dacă ea departă de putere. Am și eu, observă el, ca să știu ce trebuie și ce nu trebuie făcut pentru a ajunge la putere. Nu aceasta ne preocupă însă pe noi. Apărăm chestia națională din datorință, pentru-că nu e permis a doli când existența neamului e pusă la întrebare.

Nu îndrănesc nici ministrul a zice că nu există chestia, numai că nu-i înțeleg rostul și gravitatea. Chestia națională se resumă însă în următoarele: Se sugrumă a treia parte a neamului românesc. Sute de ani românii au fost asupriți. Secolul nostru, secolul eliberator, se credea că i-a eliberat și pe ei. Dar' când se credeau liberi, s'au ridicat Ungurii asupra lor ca să-i desființeze. Invasiile barbarilor și nenorocirile acururilor nu i-au putut doborî pe Români, ear' acum când se credeau liberi, se năpustește asupra lor un popor conlocuitor, ca să-i desființeze cu forță. Aceasta să nu-i revolte, să nu-i împingă la extremă rezistență, și să nu se revolte și pe noi? În asemenea împregiurări să ne mulțumim cu frase la Gambetta, de frica Ungurilor? Zeci de patrioți zac în temniță, zeci de preoți sînt trîrți, între baionete

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Par basme...

Par basme, căte 'ți-le 'nșiri...
Și-i propria-ți viață,
Ce 'n puberea de amintiri
O vezi, ca printr'o ceață.

Cum te-ai înstrăinat de-ai tei!
Te mai cunoști tu oare?
Unde 'ți-e iuima dintăi
În toate ncrezătoare?...

N'o mai căta, că te 'nșori, —
În urma ta e jale:
Tu ai murit de-atătea ori
În sbuciumata-ți cale;

Și 'n van privirile-ți arunci
Să te mai vezi pe tine,
Să simți cu inima de-atunci, —
Căci toate-ți sînt străine...

Din ce-ai iubit, din ce-ai visat,
Te 'ntrebi azi, ce mai este?
Ești tu — de-atătea-ori schimbat —
Eroul din povăste.

A. Vlahuță.

Dela Seghedin la Vaț.

Impresiuni, de Agapia Droc.

(Urmare și fine)

Pe dl Dr. Lucaciu, durer, nu l'am putut vedea, căci nu mi-s'a permis, am avut însă mîngăierea de a vedea și a îmbrățișa pe scumpa sa soție, cu care am petrecut în fiecare zi din cele 3 căt am stat în Seghedin. Doamna Lucaciu locuște în vecini cu familia dlui Dr. Rațiu, cu care convine în fiecare zi. Dînsa are mîngăierea că are lîngă sine pe fiul seu Vasilie, în vîrstă de vre-o 10—11 ani, draguț și simpatic ca și tatăl seu.

La Seghedin am stat 3 zile, unde în fiecare zi am cercetat înainte și după ameazi pe d-nii Rațiu și Coroianu.

Tot acolo am cercetat pe familiile Oniț și Șerban.

În familia Oniț am petrecut foarte bine, unde am fost invitați la o masă foarte bogată. Doamna și dl Oniț, vechi prieteni ai noștri, ni-au arătat toată dragostea lor, ear' domnișoarele Oniț ne-au delectat cu cântările lor la pian și cu vocea, cîntînd niște drăguțe de doine, care învie morții.

În fine vîrînd-nevrînd a sosit și ziua dureroasă a despărțirii de scumpii noștri martiri. Am plecat din Seghedin cu lacrimi amare, ne-am despărțit de iubiții noștri cu multă greutate, dorindu-le o dulce și apropiată revedere.

La plecarea noastră din Seghedin ne-a întâmpinat la gară stimata familie a dlui Oniț,

Doamna Suciu născută baronesa Pop, pe care încă am cercetat-o, ne-a primit bine. Am regretat numai că foarte puțin a putut sta cu noi de vorbă; se pregătea să meargă la Pesta.

Pe doamna Mihali încă am cercetat-o. Ne-a primit foarte bine, e atât de simpatică, bună și draguță, de ai tot sta cu dînsa de vorbă. Ne-a invitat cu multă dragoste la dînsa la masă, dar' eram deja invitați la scumpa noastră amică Otilia Comșa.

Pe draguța doamnă Silviuța Barciuanu, cu mare părere de rău nu am aflat-o la Vaț; era demult dusă la București, unde fusese chemată, fiind copila sa bolnavă, dar' am aflat acolo pe sora-sa, d-șoara Mioara Olteanu, cu care asemenea am petrecut bine.

După-ce am luat masa la doamna Comșa, am plecat la 2 ore după ameazi la iubiții noștri din temniță, ear' draguța de Felicia, ne-avînd voie să intre, s'a dus la d-șoara Olteanu, adînc mîhnită în sufletul ei.

Ajunși la poarta temniței și intrînd în curte, fratele Cristea a fost cel dintăiu, pe care l'am putut vedea, îmbrățoș și săruta. Am intrat cu dînsul în odaia de primire. Îndată-ce iubiții noștri întemnițați au aflat de venirea noastră, au alergat cu toții la noi. Îmbrățișări, sărutări, strîngere de mîni și un bine ați venit au fost primul cuvînt ce am primit dela dînsii.

În odaia de primire se afla o masă lungă, la care mănăncă împreună iubiții noștri. Ne-am așezat cu toții în giurul mesei

la pușcărie, și noi să ne mulțumim cu frase, pentru-ca să ne atingem usurile diplomatice?

Dar' nevoile poporului și ideile timpului sunt mai mari decât usurile diplomatice. Nu de obiceiurile diplomaților, ci de interesul vital al neamului trebuie să fim conduși azi. Ornduile obișnuite ale vieții de toate zilele între popoare, nu se fac pentru timpuri extraordinare. Astăzi trebuie să ținem una în vedere: Dacă Ungurii au dreptul să ne destituieze, avem și noi dreptul să ne apărăm.

În Ardeal țeranul român e poporul român, dovadă mulțimea de cetățeni harnici care îi avem veniți din Ardeal, în județele Brăila, Ialomița etc. În Ardeal țeranii conduc mișcarea, conform nevoilor și suferințelor ce îndură. Acolo mișcarea nu o pot face alții și se o ducă în popor, dovadă că dl Mocsonyi a fost sdröbit, pentru-ca a voit să supună politica Românilor intereselor ungurești. Și când masele aceste conștii de țerani ardeleni se mișcă, atunci e la timp ca să agităm și noi chestia națională. Sau când să o agităm?

Când în loc de 7 milioane vor fi 10 milioane de Unguri și când 3 milioane de Români vor fi desființați.

Trecând la afacerea studenților, dela 14 Septembrie, dl Sturdza arată, că și aici guvernul a comis o duplicitate, care nu a servit interesele românești, ci pe cele ungurești. Și aceasta atunci, când un ministru însuși a recunoscut că ideea românismului este în pericol. Oratorul nu înțelege adevărat această „idee“, dar' înțelege existența neamului, și aceasta e pusă în chestie. Ear' dacă și ministrii văd acest pericol, să mai fim noi diplomați?

Ca ministri vorbesc și susținătorii guvernului. Dl Maiorescu spunea anul trecut că noi nu avem „sentimentul chestiei“, care îl au cei de dincolo și „tactul situației“. Bine, zice dl Sturdza, dar' e permis să vorbească astfel oamenii nostri de stat. Adevăratul om de stat trebuie să aibă sentimentul și tactul situației din toate țările care ne încungură și cu atât mai mult din țeara fraților nostri, care ne sînt frați și sînt în nemijlocita noastră apropiere. Cine nu are sentimentul acesta nu este om de stat. Și în cele din urmă nu e vorba de Madagascar sau de războiul dintre China și Japonia, ci de frații nostri.

Chestia națională este mare, pentru-ca ea ne reaminteste propriile noastre suferințe și pentru-ca de ea este legată și existența regatului român. Drept aceea chestia națională este chestia regatului român. Chestia națională este una cu chestia regatului. Cu Români de peste munți vom peri și noi, dacă fi vom lăsa să peară. Așa stau lucrurile și de aceea nu este permis ca în fruntea Țerii-Românești să stea un guvern care se ferește de chestia națională, voind să scape de încurături cu apucături diplomatice. Sîntem datori cu toții să ne arătăm sentimentele și să ne afirmăm în chestia națională. Dar' cum am și putem-o evita când lucrurile au ajuns acolo unde se află? Maghiarii continuă cu toată furia persecuțiunea fraților nostri. Au ajuns să deie în judecată și să ceară întemnițarea chiar și a fetelor române pentru-ca poartă colorile românești, care sînt și ale Transilvaniei. Comitetul național a fost condamnat și aruncat în temniță pentru Memorand. Se fac mereu la legi speciale pentru maghiarizarea Românilor. Eată dar' cine a inventat chestia națională, care există demult, ear' acum a devenit

stănd de vorbă când cu unul când cu altul. Și vai Doamne cum mă aflu de fericită, că eram în mijlocul lor, puteam să-i privesc, să le vorbesc și să ne vorbească și să admir liniștea sufletească, cu care își suspoartă osanda.

Acești bărbați bravi, pe care azi îi veneraam o națiune întreagă și îi stimează întreaga străinătate, suspoartă în liniște suferințele lor, știu să-și ascundă durerea și numai dorul de a-și vedea neamul fericit face să le sângere inima după dulcea libertate.

Dee Dumnezeu, ca astfel de bărbați să avem, și îi avem cât de mulți, să trăiască mulți ani spre fala și binele neamului nostru.

Eu din parte-mi nu voiu înceta în fiecare zi a înălța rugăciuni ferbinti să ni-i aducă sănătoși earăși în mijlocul nostru.

Dela întemnițarea scumpilor nostri martiri, în casa mea nu se mai stinge candelă dela icoana maicii Domnului, și cred, că nu-mi va lua nimenea în nume de rău, dacă rog pe fiecare Româncă care simte ca mine, să facă tot asemenea.

Să ne rugăm lui Dumnezeu ca se ajute dreptății.

Am plecat din Vaș, fără de a ne putea lua prin graiu rămas bun dela iubiiții nostri, deoarece nu ni-a mai fost permis a intra la dînsii a doua-oară. Prin o scrisoare adresată iubiiților nostri, ni-am luat rămas bun dela dînsii și li-am poftit o dulce revedere.

acută. De aceea strigătul de durere al Românilor de dincolo, pe care noi nu putem să nu-l auzim.

Și când așa stau lucrurile, noi să tăcem de frica Ungurilor și să bem șampanie cu directorul lui „Magyar Hirlap“? Să batem studentii, când își manifestă sentimentele naționale și să zicem că cei-ce agită chestia națională sînt turburătorii Europei?

Guvernul zice, că a respectat libertățile publice, libertatea întrunirilor, Liga etc. Nu este însă de ajuns atata. E de trebuință ca să nu ajutăm pe Maghiarii nici pe față nici pe dos în scopurile lor, ci mereu să ne gândim cum să ajutăm cauza română. Guvernul trebuie să se pună în fruntea mișcării, căci nu e vorba să luăm Transilvania, ci să apărăm existența neamului.

S'au citat cuvintele lui Ioan Brătianu, că guvernul nu poate vorbi ca opoziția. Brătianu însă n'a zis nici-odată, ca guvernul din comoditate să nu facă nimic. Trebuie să se spună verde și tare ca să audă și Ungurii, că șovinismul lor duce la rușinea țării noastre și la Austro-Ungaria. Noi voim să trăim bine cu Ungurii, dar' bine vom trăi numai dacă ei vor împăca pe frații nostri din regatul unguresc.

Ministrul Carp a zis, că nu trebuie să stîrnim în frații nostri speranța unui ajutor, care nu-l vom putea da. Frase goale și asalt de servilism. Tot ministrii au zis, că Ungurii se vor lumina și vor înceta cu persecuțiile. Ear' la jumătate de an după această profecție a urmat procesul Memorandului, zeci de procese ale „Tribunei“, „Foaii Poporului“ și altele. Eată cât de prevăzători sînt ministrii nostri.

Nu așa trebuie să vorbească guvernul României, ci trebuie să arete, că prin purtarea Ungurilor se crează un abis între noi și Ungaria. Se vede însă, că guvernul voește să se creeze acest abis, fiindcă politica externă a guvernului este de așa fel. Tot ministrul Carp a zis, că lui îi este egal, că merge-vom cu tripla alianță sau cu Rusia și Franța, numai să ne hotărîm pentru una din aceste constelațiuni. Noi nu zicem așa, ci zicem că voim să mergem cu tripla alianță și zicem, că poporul nostru trebuie să aibă o politică hotărâtă. E cert însă, că alături cu Ungurii nu putem merge, până nu vor face dreptate fraților nostri. Între noi și ei există un abis, câtă vreme sîntem siliți să-i considerăm de dușmani ai Românilor. Numai acela lucră pentru tripla alianță, care lucră în sinceritate și hotărît pentru delatarea acestui abis. În loc să facă însă astfel, guvernul enunță, că nu toate revendicațiunile Românilor sînt legitime. Ce va să zică aceasta? Va să zică, că guvernul nu lucră ca România să poată merge, la vreme de primejdie, cu tripla alianță, ci voește să o ducă legată și ferecată în fața gravei situațiuni ce ne poate ajuge.

Drept încheiere a grandiosului său discurs, dl Sturdza a exclamat: Câtă vreme vom ave cap pentru a cugeta și inimă pentru a simți, chestia națională trebuie să ne fie cea dintăiu între toate. Dar' pentru-ca așa să fie, ne trebuie un lucru. Ne trebuie să fim și noi liberi, să nu fim încătușați de bătăușii și de armata guvernului.

Cu aceste dl Sturdza a prezentat senatului un scurt și cuprinzător proiect de răspuns la mesajul din partea opoziției.

La plecarea noastră din Vaș, ne-a petrecut la gară doamnele Comșa, Mihali și d-soara Mioara Olteanu. Ne-am despărțit și de dînsule cu mare parere de rău și cu dorul în inimă de a le pute vedea cât de curînd în mijlocul nostru.

În Pesta am petrecut vre-o trei zile, unde am avut fericirea de a petrece în fiecare zi cu mai mulți tineri universitari, floarea tinerimii noastre, care sînt așa de însuflețiți de binele și viitorul neamului nostru, încât cu drept cuvînt pot fi urmași vrednici ai iubiiților nostri martiri.

D-zeu să le deie putere, minte și înțelepciune ca la rîndul lor să dovedească cum știu ei să-și iubească neamul.

În Pesta ne-am despărțit de iubita noastră companioană Felicia, plecînd dînsa spre Seghedin, eară noi spre casă.

La plecarea noastră de acolo mulți tineri universitari români ni-au făcut cinstea de a ne petrece până la gară.

Am plecat mîngăiați, că am văzut pe iubiiții nostri martiri, că ne-am stîmpărat dorul ce-l aveam de a-i vedea și cu credință și nădejde în Dumnezeu, că nu peste mult se vor curma suferințele lor și-i vom ave earăși în mijlocul nostru, lucrînd mai departe pentru binele și fericirea neamului nostru.

Mercurea, 9/21 Decembrie 1894.

Discursul dlui Sturdza, fără îndoială va provoca răspunsul băncii ministeriale și aprige discuții în presă, așa că și acum, ca todeauna când d-sa a intervenit, chestia națională va lua un nou avînt în România

București, 13/25 Decembrie 1894.

În ședința de ieri a senatului au vorbit doi senatori, guvernamentalul I. Tocilescu, raportorul proiectului de răspuns, și liberalul dl Șendrea. Amîndoi au atins și chestia națională. Cel dintăiu a început zicînd, că omul de stat trebuie să-și îngădească patriotismul, ceea-ce dl Sturdza n'a făcut. Pe urmă a arătat că conservatorii dela 1890, de când dl Mărzescu a adus mai întăiu chestia națională în parlament, au observat consecvent aceeași politică. De atunci adevărat enunțat dl Lahovary, că intervenția este astăzi neexplicabilă, cu deosebire pentru un stat mic față cu altul mare. Și de atunci a zis dl Lahovary că chestia națională nu trebuie făcută armă de partid. Mai departe oratorul a făcut distincția că alta este politica de stat și altul idealul național. Aceste două nu trebuie confundate. Sîntem în drept să visăm idealul nostru național, unitatea națională, dar' statul nu poate să-și îndrepte după acest vis politica sa. Dacă Ungurii fac prostii, să nu facem și noi. Politica statului trebuie să fie îndreptată spre mărirea internă a României. Aici în lăuntru țerii este încă mult de făcut. Țeranul din Transilvania stă cu mult mai bine decât țeranul nostru. El e mai cult, mai bine îmbrăcat, locuiește în casă mai bună etc. Eată o misiune mare pentru o Ligă. Când regatul va fi puternic și bogat, când în loc de 5 milioane de locuitori cu un buget de 200 milioane vom fi 10 milioane de locuitori cu un buget de 400 milioane, atunci și visul nostru național se va realiza la timpul său. Nu pot însă fi pripite asemenea chestii. Ele trebuie tratate cu moderațiune și de aceea bine a zis dl Lahovary că moderații trebuie să rezolve și chestia Românilor de dincolo. La sfîrșit oratorul neagă primejdia că Români vor fi desființați, zicînd că din contră Români înghit enclavale altor popoare conlocuitoare. Se provoacă apoi la scriitorul Traugott Tham, care a zis, că Români să privească spre Balcani, căci Dunărea nu e frontiera lor naturală și în sfîrșit se încearcă a dovedi că și liberalii au avut când au fost la putere aceeași atitudine în chestia națională, care o au conservatorii acum.

Dl Șendrea, oratorul următor, trecînd la chestia națională, întrebă în ce fel sînt bune, cum zice mesajul, raporturile României cu statele triplei alianțe. Pe timpul liberalilor se publica cartea verde, din care țeara știa cum stă cu politica externă. Azi nu se mai publică nimic de felul acesta. Azi oratorul știe numai atata, că nici un cabinet nu a garantat României integritatea teritorială pentru eventualitatea unei conflagrațiuni. Cum facem dar' parte din tripla alianță? Așa că stăm la dispoziția ei, fără de a ave ceva în schimb. Și guvernul poștește ca să nu ne manifestăm nici idealul național sub cuvînt că periclităm statul. Cine însă a împedecat Piemontul și Prusia ca să-și manifeste cu mult înaintea idealul național, din care a eșit unitatea Italiei și a Germaniei. Și noi trebuie să tindem spre idealul național păstrînd, se înțelege, bunele relații cu statele vecine. Conservatorii, se vede însă, nu au ideal național. Și la 1877 ei s'au opus trecerii Dunării și intrării în război, pentru-ca nu au ideal național. Și acum prin politică de duplicitate, cum arată afacerea studenților dela 14 Septembrie, lucră în contra intereselor naționale.

Terminînd dl Șendrea a spriginit proiectul de răspuns prezentat de domnul D. A. Sturdza.

Correspondență din Budapesta.

(Scribi și Maghiarii. — Ministerul de tranziție.)

Budapesta, 25 Decembrie 1894.

E recent încă în memoria noastră faptul, că regele Sîrbiei în turneul său oprindu-se în Pesta a fost în un mod foarte prevenitor primit de „vecinii afabili“ Unguri. Venirea corului Sîrbilor din Belgrad la Budapesta, se zice că nu a fost altceva, decât un fel de complenanță, o urmare a acelei vizite, și după o versiune de mai puțină verosimilitate, întreagă excursiunea artistică a fost făcută la îndemnul ex-ministrului Nicolae-vici. (Verosimil, cel puțin așa se poate judeca din scrisorile lui „P. Napló“, de care ne ocupăm la primul loc al foii noastre. Red. „Tribunei“). O altă versiune e, că totul a fost un chițibuș al „Freimaurerilor“ de acolo.

Faptul însă e, că coriștii din chestiune, 70 la număr, dintre care vr'o 16 dame, și cei mai mulți universitari, preparându-se deja demult pentru a întreprinde un turneu musical prin țările locuite de Slavi, și în special prin Bosnia și Erțegovina, au cerut spre acest scop permisiunea dela forurile competente, dar' nu li-s'a dat. Au obținut însă mai ușor pentru Pesta. Venirea lor la Pesta,

anunțată deja au desaprobat-o aproape toate jurnalele lor, afară de „Male Novinie“, au desaprobat-o bărbați de stat și întreaga tinerime. Ba e cunoscut că studenții din Carloveți au primit pe concertanți cu „eljen“, la care salutarea ironică acestia în cântă lor asemenea li-au răspuns cu: „fala bratav“, mulțumim fraților!

Dacă Ungurii, entuziasmați de împrejurarea că mai sînt iubiiți undeva, și că există oameni care se le caute prietenia, și scriu cu emfază despre înfrățirea lor cu Sîrbii, apoi trebuie să vedem că este de tot ridicol a trage astfel de concluziuni, din incidentul că vr'o câțiva cântăreți isoalați i-au onorat cu o vizită. Ba vîzînd, că Sîrbii au venit mai mult pentru a celebra memoria marelui compozitor Stankovici, înmormîntat în Pesta, au venit ca să cerceteze pe frații lor de dincoace și căutînd să documenteze, că multe multe au luat Ungurii dela ei, că multe melodii cu care se laudă sînt numai melodii furate.

Astfel rezonînd, întreg lucrul se prezentă în altă lumină.

Primirea Sîrbilor aci a fost cu mult mai puțin călduroasă precum au descris-o foile jdovestii. Parada au făcut-o jurnaliștii „Ottankör“-ului și universitarii semiți. Universitarii sîrbi, a căror declarație în cauză e publicată deja și în „Tribuna“, i-au primit foarte rece. Festivități extraordinare nu s'au dat.

Ieri, după-ce Duminecă au asistat cu toții la parastasul celebrat în memoria sus numitului compozitor, după-ce au cercetat în corpore mormîntul aceluia, au plecat fără mult svon ear' în țeara lor, deplîngîndu-și, după-cum însumi am avut privilegiu de a auzi, pasul făcut.

Se pare că nici nu prea e favorabil timpul de acum pentru vre-o înfrățire. Lumea întreagă adastă noul minister, și atatea versiuni circulează, încât trăim într'un chaos, din care la lumină ne va scoate numai Maiestatea Sa Împăratul, a cărui venire la Pesta e anunțată pe 28 l. c.

Nici-odată nu a fost nedumerire atât de mare, o astfel de lipsă și totodată și inbulzeală de politicieni ca acum — zice o foaie din loc. Mulți doritori și pușini chemați de a pune mâna pe frêne.

Între cei vrednici de a-i urma se socotește în locul prim președintele camerei baronul Bánffy. În al doilea contele Khuen Héderváry și în sfîrșit deputatul Szél Kálmán. Foile de azi susțin, că dintre toți numai Bánffy ar corespunde cerințelor domniilor.

Eată cum îl prezentă lumii „Pesti Hirlap“:

„Pe timpul când Bánffy a fost comite-suprem în comitatul Bistriței, a adus la reson toate școalele din comitat; pentru-ca aceste erau pămînt favorabil pentru cultivarea vînzătorilor de patrie. Lui i-se poate mulțumii mîntuirea cauzei „maghiare, — și e cunoscut că sub „activitatea dînsului chiar și frumosele Sasce purtau în mîni în „loc de Schiller pe Petöfi“.

Întreaga constelațiune însă va fi numai provisorie, un minister de tranziție. Cu toate acestea însă e de notat, că Desider Bánffy e singura persoană, care satisface dorițele majorității și în special liberalilor, căci altfel vechiul președinte dictator — mascat ar rămîne.

Slabiciunile prenotatului ministru președinte le dă pe față „Hetfői Ujság“ între altele în următorul pasagi.

„Nouă guvernul d-tale nu ne este simpatice; pe noi ne doare inima vîzînd, că „puteri fenomenale și caractere se exclud, și în locul lor se înalță bărbați, despre cari istoria numai atata știe, că au ocupat pușternice pașalierii în Ardeal...“

Meritul cardinal al lui deci este cel căștigat pe terenul maghiarizării și al suprimării naționalităților în general.

Dorin.

Voci săsești.

Earăși avem de înregistrat o voce energetică a confratelui nostru săsesc din Brașov; dorim numai ca să isbutească a însufleți pe conaționali și la fapte. În numărul urm de Luni, 24 Decembrie, cel din armă dinaintea sîrbătorilor, „Kronstädter Zeitung“ aduce un articol de fond intitulat: „Pe pămînt pace“ și în care găsim următoarele frumoase părți:

... Da, încheiat-au pace cu noi, făgăduindu-ni-au libertate și drepturi, și când ne credeam ocrotiți, și că le era gîndul cinstit față cu noi, — tradare peste tradare sevrîșiau contra noastră, ear' acumă încremîniți căutăm cu ochii plini de griji după scăpare, ne rugăm cu genunchii plecați cătră stăpînire, cătră guvernul țerii pentru dreptul nostru,

pentru fărîmitura de drept ce ni-au mai lăsat, și — toate de geaba! Guvernul ne asigură cu falsitate prefăcîtorului de bunăvoință sa, de favorul său, „el ne iubește, dar' nu poate face nimic pentru noi, n'are voie să ne arete dragostea sa, deoarece „și-ar strica sieși precum și nouă“ (asta e frasa, cu care deputații săsești scușă atitudinea lor când sînt luați la întrebare. Redac. „Trib.“). De aceea guvernul bate și mai departe copilul pe care îl iubește, toamai fiindcă îl iubește. Guvernul însă cade și ce va urma? Războiu va veni și earăși numai războiu.

Și în mijlocul acestora eată din nou strigătul de o mie de ani: „Pe pămînt pace!“

Noi unii însă nu credem în pace, căci ne-au înșelat prea des; nici-cînd nu vom crede în pace între grămăjoara poporului nostru cu acest dușman puternic, beat de victorii. Ear' dacă mulți dintre ai nostri cred, că pot încheia pace cu el, se află în mare rătăcire, — ei o nu mesc pace și în realitate este supunere. Câtă vreme însă noi, ca popor, purtăm în noi conștiința de sine, câtă vreme voim să ne păstrăm conștiința națională, — pîndă atunci nu este iertat să fie vorbă la noi de supunere, nici în viața privată, nici socială, nici politică. Nouă, ca celor mai slabi, nu ne este peste tot iertat să ne înfundăm în pactare cu asupritorul nostru, deoarece totdeauna el ni-ar dicta „condiții de pace“.

Dacă mai există șanse într'un viitor mai bun, dacă mai voim să sperăm în garanții sigure pentru existența mai durabilă a poporului nostru, nu ne rămîne decât un lucru: trebuie să căutăm aliați puternici. Și ei sînt aici. Nu-i vorbă, lungă vreme au știut să ne amăgească, făcînd fiecare în deosebit promisiuni, pentru a trage pe sfoară pe toți, dar' cauza comună totuși ne adună la un loc pe toți, nevoia comună ne-a făcut cunoscuți unii cu alții și trebuie numai să se te miri, că cei asupriți deopotrivă nu s'au aliat demult într'un apărare comună. Durere, că pătrunderea acestei necesități nu s'a cuprins încă pe toți conaționali nostri, dar' timpul va veni în curînd, el stă deja înaintea porții! Conducătorii cei bîtrîni ai poporului se vor da în lături azi-mîne, ear' o generație nouă dornică de luptă va lua locul, care îl ocupă pînă înții nostri în încăierări crâncene până la istovire...

Lupta va fi mai ușoară, căci popoarele din giurul nostru și ele s'au trezit de strigătele bătăliei, și ele se ved amenințate, încât curînd vom vedea înaintea noastră o armată de patruzeci de ori mai mare (decît a noastră).

Cînd armata aceasta odată ar sta gata înaintea ochilor lumii, — totuși s'ar pute spera, că în fața unei atari puteri, actuala stare pe picior de războiu, în curînd și-ar afla sfîrșitul. Atunci, dar' numai atunci am pute și noi să credem, că se va împlini cuvîntul evangheliei: „Pe pămînt pace!“ Numai atunci toate națiunile surori de sub coroana sf Stefan ar pute trage nădejde, că în sfîrșit, pace se va încuibă în țeară și liniște pentru cetățenii ei.

Răspunsul regal.

București, 25 Decembrie.

M. Sa regele Carol a răspuns următoarele comisiunii camerei însărcinată să prezinte răspunsul la mesajul:

„Domnule președinte!

„Domnilor deputați!

„Regina și Eu stîntem adînc recunoscători pentru sentimentele ce Ne arătați astăzi în numele țerii, care cu privilegiul nunții „Noastre de argint Ni-a dat atatea scumpe dovezi de iubire și credință.

„Spiritul înțelept și patriotic care conduce lucrările reprezentanțiunii naționale este, pentru guvernul Meu, un puternic sprîgin spre a aduce la bun sfîrșit proiectele de legi ce vi-s'au prezentat și mai ales spre a ușura efectele crizei agricole ce apasă așa de greu mai cu seamă asupra populațiunii rurale, vrednică de toată a Noastră îngrijire.

„Am convingerea că și în această sesiune camera deputaților va fi însuflețită de același dor de binele țerii, despre care a dat până acum dovezi netăgăduite, și că va lăsa astfel, în urma sa, amintiri neșterse de o rodnică activitate.

„Pătruns de această convingere, Vă mulțumesc încă odată, călduros de bunele urări ce Ni-le aduceți, în numele adunării deputaților, Nouă și familiei Noastre“.

Cronica politică.

Cabinetul bulgar s'a constituit în modul următor: Stoilov președiu și interne, Nacevici externe, Geșov finanțe, colonelul Petrov războiu, Velicicov instrucțiune publică, Minciovici justiție, Madjarov lucrări publice.

Chestiunea Congo, care de zece ani incoace a cauzat in atatea rinduri griji serioase guvernului belgian, a ajuns earasi in primul plan al discutiunilor. Dupa-cum se anunta din Bruxela, prin unele cercuri, altcum bine informate, de acolo circulari de o vreme incoace tot felul de svonuri asupra intemplerilor si stariilor de lucruri in Congo. Astfel se svoneste, ca in Congo superior ar fi izbucnit din nou lupte cu venatorii de sclavi, care dupa reintoarcerea invingatorului lor, a maiorului Dhanis, ar fi luat earasi ofensiva. Pe de alta parte se svoneste, ca intre Franta si Belgia ar fi izbucnit un conflict international din prima chestiuni Congo, si in fine ca s'ar planu cedarea unei provincii a statului Congo unei societati comerciale englez, in scopul exercierii unui monopol comercial. Incat priveste primul monopol, acesta e foarte exagerat. In rapoartele oficiale din urma din Congo, nu e vorba de turburari in nici o parte a statului Congo. Mai probabil e al doilea svon. E fapt cunoscut, ca guvernul francez cautu din toate nimicurile cearta cu statul Congo. Abia e aplanata cearta de graniua, si guvernul francez protesteaza in contra intrebuintarii de oficeri belgieni activi in serviciul statului Congo. In contra acestui stat nu se poate nimic obiectiona. Belgia si Congo, desi sunt legate prin uniunea personala, se prezenta ca doue state pe deplin independente unul de altul. Din punct de vedere al dreptului ginfilor e insu inadmisibil, ca oficeri activi ai unui stat se primeasa serviciu militar pe scoteala altui stat. Afara de aceea Belgia e un stat neutral, si deci nu e permis sa fie expusa nici o putere europeana eventualitati de a se intalni cu o cerere de acestui stat neutral pe vre-un camp de răsboiu. In multe cercuri politice domneste parerea, ca Belgia nu poate scapa din incurcaturile acestee decat anexand cat mai in curand teritorul Congo. Dupa invoiele de mai nainte, guvernul belgian are dreptul de a anexa statul Congo ca colonie in anul 1900. Complicatiunile continue il vor sili insu sa caute o solutie radicala a acestei chestiuni.

CRONICĂ

Pentru scumpii nostri intemniatati, a dat teranca Maria lui Petru Baroiu trei liturgii, care s'au celebrat in biserica gr-or. din Gura-ritului. In același timp ni-se scrie din Bistriua, ca tot pentru scumpii intemniatati au dat liturgii si terancele: Maria Bucur a lui Pavel, Ravca Terovean, Fira Bugnariu, Dochita Oros-teian, Florica Prislopan, Ana Bugnar, Maria Solovestru si Gafta Cailan. — Bucurie curata simtești in fața acestor semne de iubire de neam și a sentimentului de evlavie a terancelor romane.

Pentru tombola din București, societatea domnișoarelor romane din Sibiu a primit din Buziasa jeta d-na Muntelescu doue stergare frumos desute și o tableta. Ear' dela d-soarele surori Iulia și Claudia Moldovan o tinetoare de batiste și un mic tablou lucrat din per.

Secretul epistolar violat. Din Bistriua ni-se scriu urmatoarele: In 22 l. c. i-a sosit vigilului silvanal Gregoriu Radu din Bistriua o epistolă recomandată din Pitesti (România) dela un amic al seu. Epistola fiind cam groasa, ba din cauza ca și dl advocat Dr. Tripou tocmai atunci a primit o epistolă din România, bietul magistru postal cugetand ca vigilul silvanal sta in legatură intem și neiertat cu domni D. Sturdza și V. A. Urechia sau Dumnezeu mai știe cu cine, a confiscat epistola și n'a voit să o predea până ce n'a deschis-o in fața subcapitanului de politie G. Hütinger. Deschizend epistola și vëndnd ca nu conține nimic ce ar pute periclita existența statului maghiar, a rēmas cu buzele umflata. Un Român.

Prelegere publică. Duminecă in 18/30 l. c. va ține dl Dr. Vasile Saftu, profesor seminarial, in localul societății romane de lectură, strada Baier Nr. 1, la orele 4 1/2 d. a. a IV. conferență despre „Pessimism“, la care inteligența română se invita cu toată onoarea.

Necrolog. Ni-se anunta moartea lui Ilie Căpușan, paroch gr-ort. rom. in Mociu, intemplată la 30 Decembrie v. la orele 9 seara, in etate de 15 ani. Rēmășteșle pāmēntēști s'au inmormintat Luni in 12/24 l. c. la 1 oră d. m. in cimitirul bisericii gr-ort.

Producțiune și petrecere col-gială va aranga „Societatea sodalilor romani din Brașov, Duminecă in prima zi de Crăciun, in sala hotelului Central „nr. 1“. Inceputul la 7 ore seara. Dupa producțiune urmează dans, incepnd cu „Calușerul și Bătuța“. Intraerea de persoana 60 cr. Bilete se pot capeta la D. D. Eremias, Librăria Ciurcu, Casina

Română și seara la cassă. Ofertele marimoase se vor chita publice. Programă: 1. Musica. 2. „Vino lele“ de I. Vidu, executat de Corul sodalilor. sub conducerea dlui F. Kroupa. 4. Musica. 5. „Terzet“, cu lacompagnament de flaută, de sodalii A. Precup, G. Popovici, N. Balea și M. Galu. 6. Declamațiune, sudalul G. Sibian. 7. „Taci bărbate“, de I. Vidu, corul sodalilor. 8. Musica. 9. Declamațiune, sodalul A. Suciu. Urmează reprezentarea piesei „Un leu și un zlor“, comedie intr'un act de C. R. Rosetti, prin d-soarele: E. Balea, E. Bratu, E. Sërbu, și d-nii G. Purcărea, G. Popovici, C. Jianu, N. Balea.

Societatea presei. Duminecă la societatea presei din București s'a aflat alegerea noului comitet pe anul viitor. Au fost aleși dnii D. A. Laurian, Al. Ciurcu, G. Em. Lahovari, C. Bacalbașa, Delavrancea, V. Rosseti, Hasdeu, Cazzaviana și Iancovescu. Censori au fost aleși dnii Diamandi, A. Bacalbașa și Hristodolu. In comisiunea verificatoare a gestiunii societății au fost aleși dnii E. Frunzescu, Arbore, și M. Logomirescu. S'a ales apoi o comisiune pentru facerea unui proiect de modificare a statutelor și care să se ocupe și cu instituirea unui sindicat al presei; comisiunea este compusa din d-nii Ghiteșcu, Iancovescu, A. Bacalbașa și I. Popescu. Cu această ocazie „Timpul“ anunta cu plăcere ca dl L. Cazzavilan a dăruit societății presei suma de 10 mii de lei.

Piesă teatrală. Cunoscutul și talentatul autor-academician, dl D. Olănescu (Ascanio), va prezenta in curând direcțiunei Teatrului Național o comedie originală de moravuri in trei acte.

Posta redacțiunii. Dni E. M. Brașov. Am cetit-o. Foarte bună, sosită inuș târziu, căci după cele precedente deja in această chestie, prea ne-am repeta. Și apoi „șolomonăria“ se face ea destul și singura de ris, nu trebuie să ne ocupăm atita de ea. Dni A. M. al lui V. Car. Imbulzeala de materie pe deo parte, ear' pe de alta parte faptul ca o tărziu deja se se publ. ce — trebuia să ne-o trimiți in ajun! — ne face să regretăm a nu pute să o publicăm.

MAI NOU.

Budapesta, 27 Decembrie (12 ore 30 min.) Majestatea Sa Monarchul a primit mai întâiu pe Wekerle intr'o audiență scurtă; pe urmă a venit la rind primatele Vaszary, cardinalul Schlauch, ear' in momentul acesta se află la M. Sa contele Szlavy, păzitorul coroanei.

Budapesta, 27 Decembrie (10 ore 20 min.) După audiența acordată contelui Szlavy, M. Sa a primit pe vicepreședintele casei magnailor, contele Károlyi Tibor, pe presidentul camerei deputailor, Bánffy Dezsó și pe cei doi vicepresidenți Perczel Dezsó și Andrassy Tivadar.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

București, 27 Decembrie n. Pe baza unei depeși din Roma, care anunta, ca un număr de deputati italieni au exprimat simpatia Românilor, ca luptă pentru apărarea naționalității lor, opoziția a prezentat in ședința camerei o moțiune de cuprinsul, ca camera să exprime prin biroul seu mulțumită camerei italiene pentru manifestatiia sa de simpatie. Mai multi oratori din opoziție au spriginit această moțiune, in vreme-ce oratorii majorității sânt de părere, ca deputatii pot să se exprime după plăcere mulțumită deputailor italieni, nu însă prin biroul camerei, ci numai personal. Ministrul Lahovary, intrerbat de mai mulți membri ai opoziției despre depeșa amintită, a zis, ca nu e surprins de impresia ce a produs in camera știri-publicată de către agenția română. Știrea nu e însă confirmată, după-acei președintele camerei nici dînsul nu au primit o astfel de împărțășire, și astfel trebuie așteptate știri pozitive. După-ce camera italiană nu e intrunită, manifestatiia deputailor italieni nu a putut isvori decât din inițiativa privată și prin urmare nu are caracterul unui vot legislativ. Nu ar fi deci corect, dacă camera română ar răspunde printr'un vot solemn, adus in ședința publică, la o moțiune isvortă din inițiativa privată. Afară de aceea s'ar pute intempla, ca o astfel de procedere să nu fie pe placul guvernului italian, care nu odată a admis ca să se discute in cameră moțiuni de acest fel privitoare la provinciile austriace locuite de Italiani. Înțeleg, a zis ministrul, sen-

timentele camerei române, rog însă majoritatea ca să și tragă bine seama înainte de a se lăsa a fi răpita de sentimentele inimii. Guvernul nu se lasă a fi influențat, spre a merge mai departe decât se cuvine, și prin urmare trebuie să deneghe responsabilitatea pentru anumite decisiuni.

Președintele camerei a declarat, ca nu poate admite votarea asupra acestei moțiuni.

Deoarece ce minoritatea camerei și-a însușit părerea majorității, anume ca membrii camerei să și manifesteze mulțumita deputailor italieni nu pe calea biroului camerei, deputatul general Nicolae Filipescu compuse imediat o adresa, care a fost iscalită de toți deputatii și va fi trimisă de dreptul biroul camerei italiene.

București, 27 Decembrie n. Senatul a continuat desbaterile asupra proiectului de răspunerea mesagiului. Ministrul de răsboiu de odinioară, general I. Lahovary a respins cu succes toate acușările domnului Dimitrie Sturdza îndreptate in contra administrației resortului seu, in privința noiei armaturii, a noiei ierbi de pușcă și a organizării armatei romane.

A vorbit apoi senatorul Panu (radical), care a constatat, ca guvernul conservator intrece pe cel liberal in iubirea de progres.

Pe urmă a luat cuvântul ministrul Carp. Oratorul a răspuns mai întâiu la expunerile dlui Sturdza și apoi a vorbit despre chestiunea română. Ministrul a zis, ca amestecând guvernul in această chestiune, ea își perde caracterul ei național și cultural și i-se dă un caracter politic. Guvernul român nu ar permite nimerei ca să se amestece in afacerile interne ale țării și prin urmare nici Ungariei nu i-se poate denega acest drept. Politica română nu poate considera ca unicul ei centru de gravitațiune chestiunea transilvană, căci aceasta inseamnă a jertfi trecutul pentru viitorul nesigur.

Senatul a decis apoi să treacă la desbaterile detaliate a adresei.

Roma, 27 Decembrie n. „Italia“ zice, ca moțiunea, prin care deputatii italieni exprima simpatia deputailor romani pentru apărarea cauzei nationale, nu a obținut încă sancțiunea camerei. Mulți deputati ar fi iscalit-o fără de a ști exact de ce e vorba. Dacă moțiunea va ajunge inaintea camerei, guvernul se va opune la toată intemplerarea desbaterii și votării ei.

Budapesta, 27 Decembrie n. M. Sa Monarchul a sosit azi dimineața aici. Dela orele 9 incoace s'au perindat in audiențe bărbații de stat chemați a-și da părerea asupra situației.

Și Banul Croației, contele Khuen-Hédervary a sosit din Agram.

După spusele lui „Pesti Napló“, când M. Sa va sosit azi la Budapesta, va găsi cabinetul Bánffy gata și complet. Nu începe îndoeală, ca cabinetul Bánffy își va însuși programul partidului liberal și al ministerului demisionat.

Azi după amezai se va ține un consiliu de ministri, in care se va stabili cuprinsul și textul declarațiunii ce guvernul va da mâne in camera deputailor privitor la demisionarea sa.

Viena, 27 Decembrie n. M. Sa împăratul a primit ieri in audiență pe ministrul comun de finanțe Benjamin Kállay; audienței se atribuie in cercurile politice de aici mare însemnătate.

Paris, 27 Decembrie n. Presidentul republicii dl Casimir-Perier a primit ieri in audiență pe generalul rus Certkov, trimis extraordinar al Țarului Nicolae II. și însărcinat cu misiunea de a notifica capului Franței suirea pe tron a împăratului Rusiei. Generalul a predat presidentului o scrisoare autografă a Țarului și a exprimat încă și verbal mulțumirile monarchului seu pentru participarea Franței la doliul Rusiei cu prilegiul morții lui Alexandru III.

Paris, 27 Decembrie n. Directorul politic al ziarului „Le Républiquein“, cu numele Miraude a fost arestat, fiind invinovățit și el ca a luat parte in afacerea de santagiuni.

Petersburg, 27 Decembrie nou. Printr'un ukaz al Țarului, fostul ambasador rusesc la curtea din Berlin, contele Șuralov a fost numit guvernator general in Varșovia, in locul generalului Gurko, demisionat.

Bibliografie.

La Institutul Tipografic, Sibiu se află de vânzare
Nuvele, de Rusu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiu se află următoarele cărți:

- „Memorial“, Archiep. și Metropolitanul Andreiu baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
- „Bate la ușe“, de Carmen Sylva „ 1.10
- „Domenich Pablo“, de Carmen Sylva „ —.28
- „Povestile Bănătuului“, de Că-tana „ —.30
- Trăvnițe, 10 piese Slovacăști. Vol. I și II. a 1 fl. 50 cr. „ 3.—
- „Izvoade“, de Demetrescu „ 4.40
- „Homo-Sum“, roman de Ebers „ 1.—
- „Doina“, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu „ —.28
- „Critice“ 1867—1892, de Măiorescu Vol. I și II. a 2 fl. 20 cr. „ 4.40
- „Introducere la psihofisic“, de Mihailescu „ 1.90
- „Poesii“, de Veronica Micle „ 1.65
- „Higiena română“, de Dr. Leo Murășianu „ 1.—
- „Copii de pe natură“, de Negruzzi „ 1.65
- „Poesii“, de Negruzzi „ 1.10
- „Teatru“, de Negruzzi. 3 Vol. „ 8.25
- „Pui de lei“, de Nenitescu „ 1.10
- „Literatura popor. română“, de Gaster „ 2.75
- „Studii Critice“, de Ghera. Vol. I și II. a 2 fl. 20 cr. „ 4.40
- „Să auzim, toate Memoriile din timpul răsboiului“, de Georgescu „ —.88
- „365 Anecdote și glume“, de Gheja „ —.0
- „Poesii“, de Nicolae Iorga „ 1.10
- „Lascaș Viorescu“, o locană a Moldovei din 1851, de Kotzebue „ 2.20
- „Introducere in Cărțile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu „ 2.50
- „Serierile părinților apostolești“, de Dr. Iuliu Olariu „ —.75
- „Ode“, „Epode“, „Carmen Saeculare“, de Ollanescu „ 3.30
- „Merinde dela școală“, de Popa. „ —.60
- „Despre influența împregiurărilor“, de Panaite Zosin „ —.55
- „Trandafirii și viorele“, de Pop-Reteganul „ —.60
- „Starosteale“, de Pop Reteganul „ —.25
- „Povestiri“, alese și întocmite de Petra Petrescu „ —.75
- „Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul“, de Nicolau Bălcov „ 2.20
- „Din Moldove“, schițe de Kotzebue „ 1.10
- „Floarea din Firenze“, de Livescu „ —.55
- „Cersitorul“, dramă in 2 acte de Livescu „ —.55
- „Poesii“, de Macedonski „ 2.20
- „Elemente ungurești in limba română“, de Măndrescu „ 1.50

A apărut tocmai la Institutul Tipografic T. Liviu Albin in Sibiu:

„Despre mandatele de plătire“. Explicarea legii despre mandatele de plătire (art. de lege XIX. din anul 1893) prevăzută cu formulare de Dl Ioan Ivan, advocat in Mediaș. Se află de vânzare la Institutul Tipografic in Sibiu și la autor in Mediaș. Prețul 40 cr.

A apărut: Ioan Bogdan: „Insemnătatea studiilor slave pentru Români“.

Lucrarea aceasta este foarte de recomandat.

A apărut: Limba română. Fântă, originea, rudeniile și istoria ei. Manual pentru gimnasia școlare reale și pedagogice. De Virgil Onițiu directorul gimnasiului român din Brașov. Editura librăriei Ciurcu.

Oăindarul zilei.

16/28 Decembrie 1894.

Înțeles: Pror. Ageu.
Gregorian: Pruncii nv.
Soarele: răsare 7.46 apune 3.29 n.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 27 Decembrie n. 12 care dimineța.

Presiunea atmosfer. in mm. (Mediul lunar 727.1)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului	
Observat	Diferența din prezintă			
723	-3.1	-14.8	+1.3 -14.8	80

Din țeară 25 Dec. n. 7 care dimineța.

Stațiunile	Presiun. atmosfer. in mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	761	-4.0	O	1
Sătmar	767	-2.0	NV	3
Ciuj	766	-0.2		
Orșova	765	-7.4	V	1
Arad	761	-4.1	NV	5
Pancsova	761	-8.4	SO	2

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Dec. n. 1894.

Săminte	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr. dela păt	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr. dela păt
Grâu				
Bănățenesc non	75	76		
Grâu dela Tisa	75	76		
Grâu „ Posta	75	76		
Grâu de Alba-Rog.	75	76		
„ Bacsoa	75	76		
Grâu ung. de Nord	75	76		

Săminte, vechi ori noue	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr. dela păt
Săcară	70—72	5.30 8.36
Ora	60—62	5.61 6.—
„	62—64	6.15 6.61
„	64—66	7.25 8.15
Ovăs	89—91	5.79 6.20
Cucurus (porumb)	bănăț. 75	5.63 5.70
„	alt soia 75	6.— 6.60

Mărfi pe termen	Sept.-Oct. Mart-Apr.	7.01	7.07
Grâu		6.75	6.76
Cucurus	Mai-Iun	6.25	6.27
Ovăs	Iul.—Aug.	5.93	5.93
„	Mart.-Apr. Oct.		

Produse diverse

Produse diverse	Boia	Curul
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	40.— 46.—
	roșie	57.— 65.—
Oleu de rap.	rafinat	
Uns. de porc	dela Posta	48.60 49.—
	dela țeară	
Sălină	avântată	
	afumată	47.— 48.—
Săc		
Prone	slavon, nou	9.26 9.61
Lietar	bănățenesc	14.26 14.75
	brut	13.— 13.50
Miere	galbină străcurată	
	de Rosenau	
Chafă	brut	
Spirt	brut	
	Drojdițe de spirt	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 25 Decembrie n. 1894.

Hărde-monetă română	Cump. 9.79	vënd. 9.93
Lira turcească	11.15	11.20
Imperiali	10.—	10.10
Ruble rusești	1.52	1.60

Bursa de Budapesta.

Din 21 Dec. n. 1894.

Renta de aur ung. 6%		
„ de aur ung. 4%		124.—
„ ung. val. cor. 4%		98.20
Imprumutul căilor ferate ung.		127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)		125.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		102.60
Bonuri rurale ung.		97.60
„ croate-slavone		97.50
Obligațiunile desp. regalilor.		100.75
Imprumut cu premiu ung.		166.60
Lesuri pentru regulara Tisei și Seghedin.		143.—
Renta de hărție austriacă		99.75
„ de argint austriacă		99.75
„ de aur austriacă		124.—
Lesurile austriace din 1860.		104.—
Acțiunile băncii austro-ungare		104.—
„ de credit ung.		104.—
„ austr.		100.75
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii		100.75
„ A. bina		5.90
Argintul		9.83
Galbeni împărțești.		60.93
Napoleon-d'ori.		124.81
Mărci 100 imp. germane.		
Londra 10 Livres sterlingi.		

Bursa de Viena.

Din 21 Dec. 1894.

Renta de aur ung. 6%		124.05
Renta ung. v. c. 4%		98.21
Imprumutul căilor ferate ung.		127.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-o emisiune)		125.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		102.60
Bonuri rurale ung.		97.35
„ croate-slavone		97.25
Imprumut cu premiu ung.		157.25
Lesuri pentru regulara Tisei și Seghedin.		142.75
Renta de hărție austriacă		100.10
„ de argint austriacă		105.—
„ de aur austriacă		134.30
Lesuri austriace din 1860		162.75
Acțiunile băncii austro-ungare		104.00
„ de credit ung.		104.00
„ de credit aust.		938.—
Argintul		5.87
Galbeni împărțești.		9.83
Napoleon-d'ori.		60.—
Mărci 100 imp. germane		138.75
Londra 10 Livres sterlingi		

Bursa de București.

Din 3 Dec. v. — 4 ore p. m. Cassa	Ultim.
Renta rom. per 1875 5%	100.—
„ română amort. 5%	97.—
(Schuldverschreib)	91 1/2
Oblig. de stat C. F. R. 6%	101.10
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	101 1/2
Imprumutul municipal 5%	87 1/2
Scrisuri func. rurale 5%	8.—
Scrisuri func. rurale 7%	8.—
Idem urbane 7%	8.—
„ 6%	102 1/2
„ 5%	87.—
Banca-Nat. (500 lei vers. într.)	1468.—

LE GRIFFON
hartie adevărat franceză

SA SE OBSERVE MARCA

CEA MAI BUNĂ
CEA MAI CĂUTATĂ
HARTIE DE CIGARETE

ASE FERI DE TOATE IMITAȚIUNILE.

Institutul Tipografic în Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Filica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blastēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turoului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peștor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Graului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaia.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusoiu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermeată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feoluri.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Miltoi.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

In atelierul „Institutului Tipografic” din Sibiu se caută

Culegători-tipografi.

Condițiune sigură.

La „Institutul Tipografic” în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL
dlui Dr. Vasile Lucaciu.
Un tablou în mărime de 38x28 cm.
Prețul 50 cr.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN
DE
GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare. **Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiu.** Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI
Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE
Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit de cuverte, cerneală, recușite de scris, ceașă de pecetluit etc.

Comande din afară se efectuează repede.

Bilete de vizită după plac și cerere

EDITURA „TRIBUNEI” ȘI A „FOII POPORULUI”.

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Prețuri foarte moderate.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Dicționar român-german și german-român.

Mare deposit de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu picuri în casete.

Strada Măcelarilor 21. **Librărie românească în Sibiu** Strada Măcelarilor 21.